

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

Cap. III. Votum Paupertatis & peculiaris eius excellentia, & vtilitas ad
Religiosam perfectionem obtinendam

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

CAPVT III.

VOTVM PAUPER TATIS, ET PECVLIARIS eius excellētia
 & vtilitas ad religiosam perfectionem obinē-
 dam.

PRIMUM VOTORVM, quæ præcipua sunt instrumenta & me-
 dia Euangelicæ perfectionis, quam Religiosi quærunt; pri-
 mum, à quo initium faciemus, est votum PAUPER TATIS; quæ
 teste Sancto Thoma, est primum Religionis fundamentum.
 Quemadmodum enim Christiana perfectio innititur tribus Theologicis
 virtutibus, *Fidei, Spei, & Charitati*: Fides autem est primum reliquarum
 fundamentum, à quo incipit ipsa perfectio: quamvis non possit in hac vita
 sine vtraque sorore manere; nam spes comitatur, & charitate, quæ ea-
 rum est Regina, perficitur: Ita perfectio Religiosa tribus votis innititur,
 Paupertatis, Castitatis, & Obedientiæ: quæ tribus his virtutibus respon-
 dent. Et quamvis Obedientia, dignitate alias præcedat, nec possit sine alijs
 virtutibus socijs conseruari: Paupertas tamen ordine est prima, quæ per to-
 tum etiam vitam durare debet, vt perfectio Religiosa conseruetur. Ac pro-
 pterea primum votum, quod in Professione exprimitur, ordinariè est *Paup-
 pertatis*. Quod si rem hanc remotius accipere velimus, in ipso vitæ natura-
 li initio iacet Deus fundamenta paupertatis; & cum eadem imponit ipsi vi-
 tæ finem: vt omnes intelligant, quale futurum sit medium, quod cum
 suo principio & fine concordet. Quemadmodum rem intellexit Sanctus
 Iob, cum repente se ad tantam paupertatem redactum videret, vt nullum
 genus bonorum fortunæ ei remanserit. Memor enim natiuitatis & mortis
 suæ, dixit: *a nudus egressus sum de utero matris meæ, & nudus reuertar illuc*. Quali
 fuerit vita mea est quasi iter aut profectio continuata, ab ipsa natiuitate
 usque ad mortem: cum igitur nudus prodierim ex b ventre matris meæ, & nu-
 dus ingressurus sum in ventrem communis matris, sepulchrū scilicet in visceri-
 bus terræ: nihil magni est, si etiam nudus in ipso itinere pergam. Hæc
 ipsa consideratio Iustos permouit, vt bona temporalia contemnerent; &
 obstupescerent, quod aliquos viderent, eis quasi glutino quodam adhæ-
 rentes. Et Ecclesiastes contra quendam diuitiarum cupidum dixit: *si-
 cut egressus est nudus de utero matris suæ, sic reuertetur, & nihil auferet secum de
 labore suo*. Miserrabilis pro suis asfirmis: quomodo venit, sic reuertetur. Et Apo-
 stolus maior adhuc luce illustratus dixit: *d Nihil inuimus in hunc mundum;*
et nihil dubitamus quod nec auferre quid possimus. Habentes autem alimēta, & quibus

legamur.

2. 1. q. 168. a.

3.

1.

a Iob. 1. 21.

b Eccl. 5. 1.

c Eccl. 5. 14.

d 1. Tim. 6. 7.

Orat. de doro
mī. Orat.
de 40. Mar.

legantur his contentis sumis. Sed multò adhuc magis consideratio oportet
uebit, si eam adhuc altius extollamus, quemadmodum fecit S. Gregorius
Nissenus. Si Deus nudos nos fabricauit in vêtre nostræ matris; & inden-
eduxit nudos ad vitam hanc mortalem ducendam; & ipsemet Deus nudos
nos ex hoc mundo educit, & ponit in ventre matris nostræ, quæ est terra
vbi sunt corpora quasi in semine, vt suo tempore renascantur & relinquantur
ad vitam immortalem, redeunte homine ad ipsummet Deum, à quo exi-
uit. Quid ergo mirum, quòd velit Religiosus Deum honorare, dirigens
vitam suam iuxta initium & finem, quem Deus illi assignauit? Et in ho-
ligosam vitam auspicietur, exuendo se rebus omnibus, emisso voto pau-
pertatis; & pergendo in hac nuditate vsque ad ipsam mortem in qua
coactus eam deseret. Quod si in hac sancta perfecta que nuditate moriamur
proueniet suo tempore corpus resuscitatum: quod se constituet in com-
ctu ipsius Dei Creatoris, vt pretiosa gloriæ suæ veste ipsum induat.

§. 1. Quid egerit Christus Dominus noster in fauorem
Paupertatis.

2.

SE D multò adhuc amplius inducit ad magni faciendam paupertatem
quod ipsemet Deus, cum decreuit fieri homo, voluerit intrare in
dum, & ex eo exire cum hac nuditate & paupertate: sic enim fecit
valde gloriosam: nam ceteri infantes, si nudi nascuntur, id fit ex necessitate
natura: quibus tamen iam natis, parentes, si diuites & potentes sunt, omnia
possibilem procurant commoditatem, in habitatione, pannis, cunis alijsque
ornamentis; & si nudi etiam redeant ad terram: suas tamen diuitias & com-
moditates, dum viuunt, seruant: At magnus Deus noster homo factus, &
esset diues, (vt ait Apostolus) egenus factus est, & sponte sua nudus & in
rio alieno, valdeque incommodo nasci, & vile prælepe pro curis habere
vilibusque pannis regi voluit. Et in fine vitæ, antequam crucem conscen-
det, voluit omnibus suis vestibus exui; & nudus ex hac vita migrare, si
eam fuerat ingressus: idque totum fecit hoc consilio, vt ait S. Cyprianus,
hic esset primus noster Religionis introitus, sicut in mundum primus
Christi ingressus; & cum eadem humilitate & paupertate perseueremus
cut Christus perseuerauit vsque ad finem vitæ.

a. 1. Cor. 8. 9

Serm. de
Natiuit.

3.

HINC quoque prouenit, quòd cum CHRISTVS DOMINVS
ruit os suum, vt Euangelicæ perfectionis vias doceret, inceperit à pauper-
te, qua ipsam vitam suam inceperat, dicens: b Beati pauperes Spiritu: quoniam
iporum est regnum caelorum. Pauperes Spiritu (vt Sancti Doctores ex-
cant) eos vocat, qui sponte sua eligunt paupertatem, humilitatem
sui abiectionem, quæ illam comitantur. Duo enim esse possunt generis
pauper

b Mat. 5. 10
ss. Amb. in
c. 6. Luc.
Greg. Nis.
Hier. Bed. in
c. 5. Ma. Ba-
sil. Reg. 205.
Ber. serm. de
Fest. omn. S.

pauperum in spiritu: alij in corde solum, & affectu; possidentes interim diuitias cum integra cupiditatis mortificatione, eò quòd non illis adhareat cor, sed liberaliter potiùs eas distribuatur, ubi opus est; & parati sint etià easdè renunciare, si Deo placeat. Et hac ratione fuerunt pauperes spiritu Abraham, Iacob, & David: & meritò deberent omnes Christiani diuites tales esse, vt suo loco est dictum. At Christus Dominus noster non hic loquitur de his pauperibus; sed de illis, qui simili voluntari realem & veram paupertatem adiungunt, qualem ipse profitebatur; & mundus non beatitudinem, sed infelicitatem reputabat. Cui vt hanc deceptionem & errorem retegeret, ait: verè pauperes, qui spirituales sint, & cum perfecta charitate, esse beatos, & incipere frui regno cælorum. Intendens hac sententia & promissione, diuites stimulare, vt sponte fierent pauperes, vt hac beatitudine & cælorum regno frui possent: quemadmodum etiam mites & pacificos, beatos esse dixit; vt eos, qui tales non erant, permoueret ad mansuetudinem & pacem procurandam.

Quòd si quis dixerit, paupertatem spiritus in solo affectu, satis esse ad hoc; vt diuites sint perfectissimi, quales fuerunt Abraham, Iacob, ac David: adeoque satis esse, quòd Christus hoc genus paupertatis tantùm commendat & suadeat: præcipuè cum insignioris sit virtutis cor habere liberum & expeditum, cum adsunt diuitiæ, quàm dum absumt. Ad quod benè Sanctus Thomas Respondet: quòd est gloriosius, habentem diuitias esse pauperem spiritu; eò esse rarius. Et Ecclesiasticus, qui dixit *beatum esse diuitem, qui inuentus est sine macula: & qui post aurum nõ abiit, nec sperauit in pecunia: in laudis*: Idem statim subiunxit: *quis est hic & laudabimus eum? Fecit enim mirabilia in vita sua.* Qua sententia significat, rarissimum esse, quòd quis diues, sit ad eò perfectus: eò quòd diuitiæ magnam præbeant occasionem, trahantque ad se corda cum periculo amittendi regnum cælorum. Et hanc ob causam Christus Dominus noster suadet, vt eis renuntaremus: viam enim paupertatis securiorem esse, & Tantò faciliùs ad cælorum regnum perducere: quantò est faciliùs per angustum foramen acùs transire subtile filum, quàm funem nauticum, aut camelum. Mirum omnino est, ait idem Sanctus quòd d *Samson mandibula asini interfecerit mille viros*, ob singulare fortitudinis donum, quòd illi Deus contulerat: sed quoniam hoc rarissimum est, suademus militibus, etiam fortissimis; vt de armis proportionatis sibi prospiciant, vt contra hostes suos feliciter pugnent: ita igitur valde stupendum est quòd diuites ex singulari Dei favore, quando ille vult, vitia vincant, ac Dæmones, Sed, cum hoc sit rarissimum, suadet Saluator ihs, qui volunt victoriam suam reddere securam vt diuitijs renuntient, easque à se abijciant: vt quemadmodum ait Sanctus

4.

Opus de
perf. vita
spirit. c. 7.
c. Eccl. 31. 8.

d. Iud. 15. 16.

Hom. 12. in
Euan.

e Luc 14. 31

5.

f 2. Cor. 8. 2

Ibi 2. 2.

q. 134. a. 2

Gregorius) nudi cōtra nudos Dæmones pugnet; & si ituri sint, e committent bellu aduersus Regē quicū viginti milibus venit ad se, renouent on: mibi: quæ p- fident: hæc enim renouatio est virtus & arma potētissimæ, ad eos vincēdos.

Sed his addamus: si præclarum est, cor à diuitijs, quæ possidentur, exuam habere, vt eas distribuatur: multò præclarior esse, ita auullum ab eis habere: simul & semel omnes distribuatur. opere ipso veritatem & perfectionem ostendēs exuri ab eis affectus. Et meritò Apostolus: f *Fideles Macedoniam habent, quod liberaliter distribuere quæ habebant: eò quod cor habent ab eis expeditum; & cupiditatem bene mortificatam.* Quam mortificationem S. Thoma) vocauit Apostolus *altissimam paupertatem.* Quantò igitur altius cēfenda est paupertas Apostolica, adeò mortificans cupiditatem: vt quæque habet, nihil sibi referuās largiatur pauperibus? si virtus magnificentiæ non excellit ordinariam liberalitatem, quod multatū diuitiarum affectū moueretur; impellat verò ad sumptuosas faciendas expensas: quàm heroica cēfenda est Religiosi magnificentiā, quæ vno actu adeò sumptuoso omnia quæ habet, exponit, traditq; pro Christo: & idem faceret etiam si totius mundi haberet diuitias? Et si magnæ misericordiæ est, pauperibus dare reddere omnes ac fructus agrorum suorum: ipsos tantum retinens fundos, vt plures beat, quod largiatur: quantò erit maior misericordiā dare eisdem etiam solos agros & stabilia bona; seque ipsum ad paupertatē redigere, vt possit pauperes locupletare? Hoc totum est procul dubio adeò difficile ac rorum principè inter diuites: vt liceat repetere illud Ecclesiastici: *Quis est hic & habebimus eum? Fecit enim mirabilia in vita sua.* Quamuis diuinę vocatiōis gratia viam hanc reddiderit faciliorem: eò quod ipsemet noster Saluator exemplo suo nos præcedat, eam eligens tanquam gloriofiorem ac securitatem præclarissimum promittit præmium, possessionem regni cælestis.

§. 2. *Commoda paupertatis spiritus.*

1. a Ro. 14. 16

Tr. 3. c. 10

ac 14. 6

Tr. 4. c. 9.

EX HIS deducere licet excellentias alias & commoda paupertatis spiritus in eo regno contenta, quod Deus illi promittit: cuius possessio incipit in hac vita, finitur verò in altera a *Regnum Dei* in hac vita ad *fructu pax, & gaudium in Spiritu Sancto*, cum centuplo eius, quod relinquere quemadmodum superius fuit explicatum. Sed applicando paupertati quæ speciatim illi competit ex hoc regno cælorum, est aduertendum: Iustitiam quæ pars est huius regni esse duplicem: alteram generalem, quæ impellit fugiendum omne malum; & præstandum quicquid est bonum: ac præmium non est vna virtus, sed omnium coniunctio, quam vocamus sanctitatem, castitatem, & pulchritudinem animæ; alteram specialem, quæ vnicuique tribuit quod suum est: Deo enim dat, quod est Dei; Cæsari, quod est Cæsaris; & proximo, quod est proximi. Vtraque autem hæc iustitia oritur ab heroica pa-

perare, quam dicimus spiritus: tam enim illa quam reliquæ septem beatitudines procedunt (vt ait S. Thomas) ab Spiritus Sancti inspiratione, quæ stimulat ad eas excellenter exercendas. Et hoc modo est veluti fundamentum & radix septem reliquarum. Et (quemadmodum ait Sanctus Ambrosius) est mater & genitrix reliquarum virtutum. Sed quomodo est earum mater? Num quod earum nouercam cupiditatem iugulet? aut quod pecuniâ quæ contrariorum victorum est elca, remoueat? Aut, quod turbationum & auaritarum spinas euellat, quæ sementem diuinarum inspirationum, fructus bonorū operū producentium suffocant? An quod dignus sit, spiritualia bona recipere, qui temporalia contemnit? An, quod imminuendo cupiditatē, Charitas augeatur, quâ reliquæ omnes virtutes comitantur? An, quod illa sit porta, per quâ ipsam Religionē ingredimur, in qua oēs illæ addiscuntur? Hisce sex titulis paupertas est mater, quæ eas gignit; nutrix, quæ fouet; pædagogus, qui a illas gubernat; protectrix, quæ semper defendit; & murus, qui vniuersas illas ambit ac munit. Si Apostolus dicit: *radicem omnium malorū esse cupiditatem*: (vt suo loco explicauimus) cur paupertatē spiritus non vocemus radicem omnium bonorum? nō solū quod abscindat maledictam illam radicem, & innumera mala culpa ac pœna; quæ profert. Sed etiā quod quemadmodā radicem arborem, eiusq; fructus alit, ac nutrit: ita paupertas spiritus, quæ meritis est ditissima, alit, nutritq; arborem virtutū; & opera, quæ ab eis promanant. Ac propterea Pater noster S. Ignatius commendauit nobis, vt paupertatem tanquam matrem diligereamus. Et idem hortatur S. Bonauentura in suis Meditationibus. Quid autem est illam diligere sicut matrem: nisi in ea dilectione omnes conditiones esse debere, quas perfectus amor boni filij erga bonam suam matrem exigit? Dando operam, vt amor ipse, tener sit, efficac; & qui magni fiat: nec humanum aliquod commodum quærens; ac perseuerans vsq; ad mortem. Tunc autem verus eris pauper spiritus; cum, hoc modo tuus spiritus dilexerit paupertatem; gaudens plurisq; eam faciens quam diuitias omnes terrenas; & in rebus omnibus illam reuerā quærens, nō proposito tibi aliquo alio commodo, aut motiuo: quam velle ipsum Dominū imitari qui voluit esse pauper, vt sua paupertate nos locupletaret, sperantes de eius liberalitate, quod quod fuerimus pro eius amore pauperiores in bonis temporalibus; eodē faciet nos in spiritualibus ditiores. Ex quo fit, vt quemadmodum mundi huius diuitiæ secum adferunt honorem, & gloriam, saturitatem ac delicias, & facultatem ad omnia illa comparanda, quæ peccatis obediunt: ita, qui amore CHRISTI eas contemnit, comparat sibi diuitias spiritus, cum centaplo maiori gloria, saturitate, delitijs, ac potentia. Orationi enim pauperis qui suam fiduciam in Deo collocauit, obediunt omnia promptius, quam pecuniæ; descenduntque de celo ingentes

1. 2. q. 9. a. 1

L. 3. in Luc.

S. Aug. l. 8. c. 36.

b. 1. Ti. 1. 10. 1. p. 2. tract. 2. c. 9.

Conf. p. 3. c. 1. 5. 21. in Med. c. 44.

c. 2. Cor. 2. 9.

2.

Homil. 47
in Matth. 47

gratia; ac dona ad eius animam exornandam, ac ditandam. o felicem voluntarij pauperis animam! quæ (vt ait S. Chrysoſtomus) elucet ſicut aurum ſplendet ſicut gemma; floret ſicut roſa; tota pulchra eſt, elegans & gratiſſima. Non timet Dæmones, quia in ea non inueniunt, unde illam arripiant; contra Deo ſemper aſſiſtit: nunquam enim ei occluditur porta; nec ſicut homo viuunt, ſed ſicut Angeli, non indiget ſeruis, aut mancipijs: nam eius mancipijs ſunt paſſiones, & cogitationes, quæ regnis omnibus dominatur; non habet theſauros terrenos, ſed cæleſtes: ad quos non accedit tinea, nec fur, nec curia huius vitæ ſolicitudo. Nec ſolum tres aut triginta ciſtas habet, quæ non caperent eius diuitias: ſed tantam habet copiam, vt mundum vniuerſum nihil faciat: & quicquid in terra eſt, ipſi ſunt ludibria puerorum, & rote puerulæ. quicquid enim tale eſt, in eius opinione neque eſſe quidem, multo magis conſtantiam, aut pretium, & valorẽ vllum habet. Quod ſi tibi optio daretur

Hom. ult. in
Matth. 47

d. Act. 3. 6.

regna vel principatus terrenos, cū omnibus mūdi theſauris ac delicijs; an magis ſanctam paupertatem eligeres: verè tibi dico: quòd conſeſtim hanc caperem ſi tamen cognouiſſes eius pulchritudinem. Propterea S. Petrus Apoſtolus de ea gloriabatur, cū claudus dixit: *d argentum & aurum non eſt nobis; quod autem habeo, hoc tibi do: in nomine Jeſu Chriſti, ſurge & ambula*. Quis velle optet huiusmodi verbum proferre? Contemne igitur aurum & argentum: quod in tua eſt poteſtate; & quamuis non poſſis dicere claudus; ſurge: tu propterea deſines eſſe beatus, ſicut ipſe Apoſtolus: cuius felicitas non in re fuit poſita, quòd claudus ſanauerit; ſed quòd omnia reliquerit, vt Chriſtus ſequeretur. Qui non dixit eis: qui miracula ediderit, centuplū accipiet, & vitam æternam poſsidebit, ſed: qui omnia reliquerit amore mei: quare in ſeſciet Sancto Petro ſimilem: hoc enim opus eſt Apoſtolicum; in quo debent Apoſtolos imitari, vt præmium conſequerentur illis promiſſum & oblatum. Quod ſi Deus liberum tibi faceret, vt fanum poſſes in aurum conuertere; aurum contemnere ſicut fanum; hoc ſecundum deberes eligere. nam paupertatem in anem te forte faceret, & cupidum; ſecundum autem, ſanctum & reuerentem glorioſum. Hæc in ſubſtantia Sanctus Chryſoſtomus.

3.

e Dan. 3. 20

E. om. 4.
in Matth.
Vide etiam
S. Bonan. in

Sed vterius progreditur ſancti huius eloquentia in extollenda laudibus paupertate, dum reſpondet obiectioni ſæculariū, eandem horrenti, quòd eam videant miſerijs ac doloribus reſertam, ob dolorem rerum temporalium. Quos, vt à tali deceptione educat, paupertatem ipſam conſiderat, & fornace illa Babylonica, in quam coniecti fuerunt tres illi pueri, eò quòd illam auream noluerint adorare, quæ idolum ſignificat & cupiditatem dicitur. & honorū huius ſæculi. Deueniamus, inquit, ad fornacem paupertatis, & aſpiciamus ambulantes in igne cum magna ſecuritate; calcantes ignem, & colla, qui pecunijs confident: videbimus rem quandam nouam & ſuper-

hominem cantantem in fornace, Deoque gratias agentem in medio ignis
ligatum, qui in extrema paupertate non cessat à diuinis laudibus: quemad-
modum tres illi pueri. Porius vincula eius soluantur, & flamma extingui-
tur; aut si non extinguitur, maiori certè prodigio ignis induit naturam fon-
tis, & coris officio fungitur: vt apparet in ijs, qui Euangelicam perfectio-
nem sectantur. Hi enim magis exultant in sua paupertate, quàm diuites in
suis diuitijs. Quis autem ros iucundior esse potest, quàm tali cupiditate nõ
comburit? Quemadmodum autem illi pueri, Regis mandatum contemnen-
tes, fuerunt ipsomet Rege gloriosiores ac celebriores: ita, si tu ex corde
despicias huius mundi diuitias: eris toto mundo pretiosior, ac celebrior:
sicut illi sancti, *quibus dignus non erat mundus*. Si itaq; bonis cœlestibus di-
gnus esse vis: contemnas bona præsentia: sic enim fiet, vt hic magnis virtuti-
bus splendeas, & postea ingentibus præmijs afficiaris. Hæc S. Chrysosto-
mus: cuius comparatio valde affinis est sententiæ illi, quam Deus per Isaiam
populo suo dixit: *Elegi te in camino paupertatis*. Quemadmodum enim ex
camino ignis prodeunt metalla puriora, & tres pueri prodierunt gloriosio-
res & splendidiores: ita iusti ex camino paupertatis prodeunt puriores, &
in virtutibus omnibus splendidiores: & in ipsa miseria ingens sentientes
gaudium; quia etiam in ipsa recipiunt centuplum.

DENIQUE, qui tantam habet cordis fortitudinem, vt res omnes amore
Christi contemnat, transseatque per ignem paupertatis, gaudens ex ijs, quæ
in ea patitur: is aliam magnanimitatem ad eam excelsam consequitur, vt om-
nibus mudi Monarchis superior euadat. Quam magnanimitatē verbo ex-
plicauit Apostolus, dicens: *g Nihil habentes & omnia possidentes*. Quæ sententiæ
etiam repugnare sibi inuicem videantur: quàm tamen prior clara est & aper-
ta, tam secunda est firma ac certa; ob multos titulos, quibus illa inniitur.
Primus est: eò quòd non iudicet, veras esse terrenas *diuitias*, sed *fallaces &*
mendaces: siquidem eas ita Christus Dominus noster appellauit; vt ad-
uertit sanctus Gregorius; ideoque generoso corde nõ pluris eas facit, quàm
cloacæ alicuius sordes, & *istercora*; neque etiam si desint, pauperem se existi-
mat: modò spirituales habeat diuitias, quæ verè sunt diuitiæ; quarum tan-
tium possessione, cum omni veritate dicit, se res omnes possidere. *Secundus*
titulus est, eò quòd, rebus omnibus relictis, idem solatium & animi quie-
tem sentiat: quam eas possidendo habuisset, in d. centuplo maiorem, vt lu-
pra fuit dictum. Cum igitur homines non rerum, quas habent, possessione
satiantur; sed voluptate, quæ ex ea possessione afficiuntur: (nam si eas o-
dissent, statim vellent eas abijcere) planè efficiatur eum omnia possidere, qui
eadem afficitur oblectatione, quæ ex earum possessione oriretur. *Tertius* ti-
tulus, & quidem efficacior, est: eò quòd omnia, quæ deserit, inuenit ac pos-

ira de pau-
perate
Christi.

Hebr. 11. 38

Isa. 4. 8. 10

4.

2. Co. 6. 10

Mat. 13. 22

Homil. 5. in
Euangel.
i Phil. 3. 8.

In ligno vi-
ta tract. de
pauper. c. 2.
Epist. ad
Pamach. in
Regul. c. de
Paup. lect. 2.
in 1. Cor. c. 6.
Serm. 21. in
Cans.
k Rom. 8. 18.
Clim. grad.
17.

1 Mas. 6. 25.

Apud S. Bo-
nan. tract.
de Pan.
Christi.

m 1. Co. 6. 10.

n Pro. 13. 7.

fidet multò excellentiùs in solo Deo, qui est ipsi omnia in omnibus. Semper
(vt ait S. Laurentius Iustinianus) tuta est paupertas Christiana; quia ei est
concessum, vt in rerum vniuersarum Domino omnes possideat. Christus
(ait S. Hieronymus) est res omnes: ac proinde, qui eas deserit pro Christo,
omnes in eo inuenit. Et sufficienter diues est, qui est cum Christo pauper. Et
S. Thomas ait; qui sunt Christi, res eius pro suis habent: & cum Christo ha-
beat & possideat omnes: idèd & ipsi eas in Christo possidènt. *Quarta* utilitas
est: quòd (vt ait S. Bernardus) res omnes huius mundi ipsi sunt vsui, & ad o-
mnia vtilitatem faciunt, iuxta illud Apostolici: *Diligentibus Deum omnia con-
suntur in bonum.* Homines huius mundi, cum diuitias possident, sunt man-
ciat spiritu pauperes, easdem contemnentibus sunt Domini; nec illis deest
quicquam ex necessarijs ad vitam ducendam: èd quòd omnes suas carnis
paternam Dei prouidentiam coniecerint, *Qui* (vt ait S. Chrysost.) in se re-
pit, sternere illis quotidie mēsam, & ex proprijs diuitijs, granarijs, & cellarijs
iustam portionem ad eorum alimentum præscribit. *Respicite* (ait Saluator
noster) *(Volatilia, celi: quoniam non serunt, neq. metunt, neq. congregant in horrea
& Pater vester celestis pascit illa.* Et quæ ista sunt volatilia celi, ait S. Augustinus
pauperes spiritu? qui deponentes graue rerum terrenarum pondus, volant
ad cælestes. Hos alit Deus D. N. non minori cum prouidentia, quam volatilia
campi. Nam quemadmodum agricolæ, qui terram colunt, seminant, &
frumenta colligunt: quamuis præcipuè pro seipsis laborent: etiam volatilia
participant de eorum labore; ita laborum hominum secularium in diuitijs
acquirendis participes fiunt pauperes sine proprio labore: ita disponunt
prouidentia diuina: vt illi sustententur. Nec propterea laboratibus sunt on-
tosi, sed vtilis valde: plura enim illis dant, quam ab eis accipiant, iuxta illud
Apostolici: *m quasi egeutes, multos autem locupletantes: nò solum quòd sperant
les gratiæ ac virtutum diuitias eis communicemus: sed etiam quòd inuitiam
& respectu nostri, & ob temporale bonum, quod nobis imperiunt, Deus
illos propter orationes nostras, tum bonis tēporalibus ditat, tum a magno
liberat miserijs. Ex quo apparet, quàm merito dixerit Salomon: n. *Est qui
diues, cum nihil habeat; & est quasi pauper, cum in multis diuitijs sit.* Nam peccator
ctus Religiosus, cū nihil tēporaliū habeat diues est in spiritualibus; & diues
huius sæculi est tanquā pauper: quia nò est suis diuitijs, contentus; neq. vtilitatis
illarum nouit: & maius illi adfert tormentum propria cupiditas eius, quàm
ipsi deest; quàm solatium & quietem possessio eius, quod habet. Quæ
modum enim felicior est, qui non sitit: etiam si aqua illi desit; quàm sitis
picus, qui graui premitur siti, etiam si copiam habeat aquæ: èd quòd non
tietur etiam si plurimum bibat: ita est felicior pauper, nihil desiderans, quàm
te plura semper cupiente; cuius cupiditas nunquam satiatur.*